


Από τη σεξουαλική δυσλειτουργία στα νοσήματα παθολογίας: Γιατί και πώς



DR. ΘΑΝΟΣ Ε. ΑΣΚΗΤΗΣ
ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ – ΣΕΞΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΥΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ι.Ψ.Σ.Υ.
ΜΕΛΟΣ ΕΨΕ, ΑΡΑ/USA, ISSM/ESSM

 **Δρ. Θάνος Ασκητής**
Ινστιτούτο Ψυχικής
& Σεξουαλικής Υγείας



Αθήνα,
19 Οκτωβρίου 2023



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ
HELLENIC SOCIETY
OF
INTERNAL MEDICINE

Ασκήτ. Κηφισός 46, 115 26 Αθήνα
Lofos Kifissos 46 St., 115 26 Athens, Greece
Tel: (+30) 210 7245 421 • info@haimed.gr
e-mail: info@haimed.gr • haimedicoe@gmail.com

26^ο

Προάγοντας τη γνώση
στην Παθολογία επί 36 χρόνια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

www.hsim2023.gr

18-21 Οκτωβρίου 2023
Divani Caravel Hotel, Αθήνα

“
Συνεχιζόμενη
Εκπαίδευση στην
Παθολογία:
Τι νεότερο στη
διάγνωση και
στη θεραπεία
των νοσημάτων
που αντιμετωπίζει
ο Παθολόγος
”



Θεματικές Ενότητες

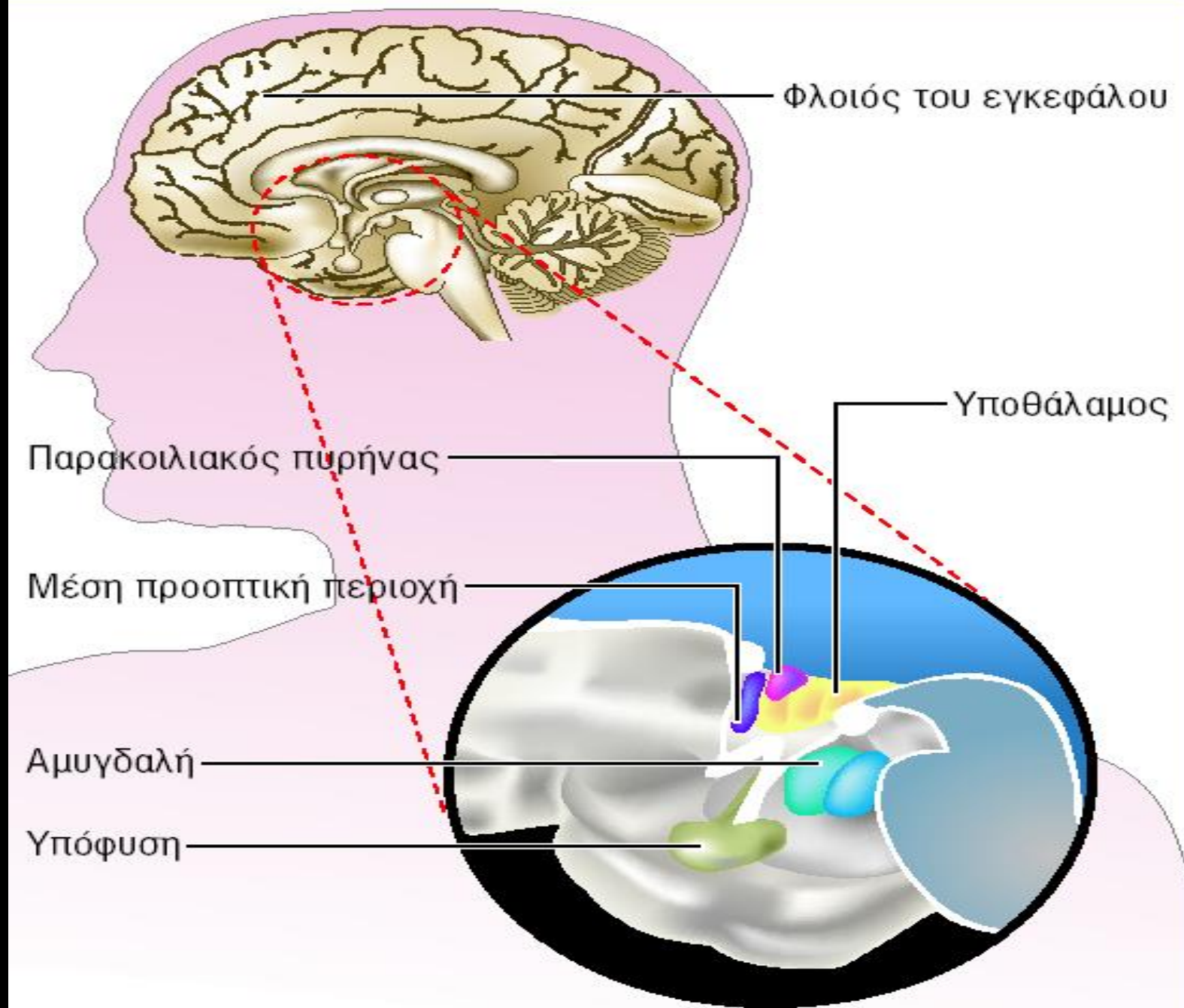
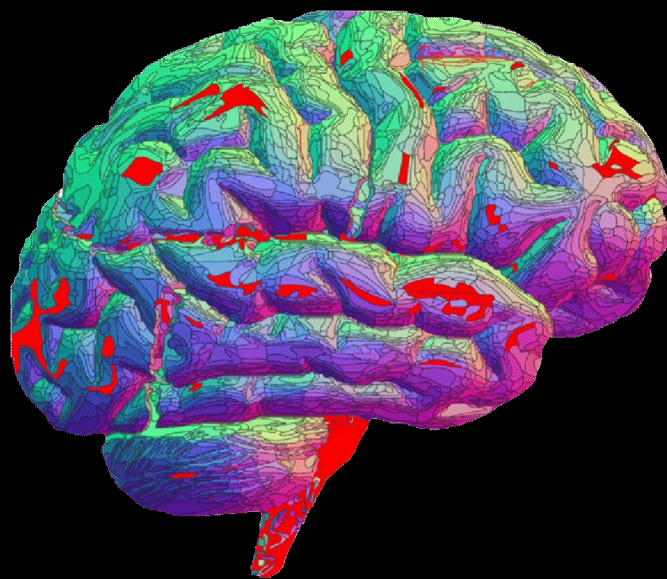


1. Η νευροφυσιολογία της σεξουαλικής λειτουργίας και σεξουαλικές δυσλειτουργίες
2. Η σεξουαλική δυσλειτουργία ως σύμπτωμα και πρόδρομος παθολογικού νοσήματος
 - A. Στον άνδρα
 - B. Στη γυναίκα
3. Κλινική αξιολόγηση του ατόμου με σεξουαλική δυσλειτουργία

**1. Η νευροφυσιολογία
της σεξουαλικής λειτουργίας
και σεξουαλικές δυσλειτουργίες**



Σεξουαλικότητα και εγκέφαλος





Ο ρόλος του νιτρικού οξειδίου

Είναι ο κύριος αγγειοδραστικός
νευροδιαβιβαστής της στύσης

Η στυτική απόκριση ενεργοποιείται κατά τη διέγερση με την απελευθέρωση NO στα ενδοθηλιακά κύτταρα στο σηραγγώδες σώμα.

- Ενεργοποιεί τη γουανιλική κυκλάση για να μετατρέψει την τριφωσφορική γουανοσίνη (GTP) σε κυκλική μονοφωσφορική γουανοσίνη (cGMP).
- Η συσσώρευση της cGMP οδηγεί σε χαλάρωση των λείων μυών στο σηραγγώδες σώμα και αυξημένη ροή του αίματος στο πέος.

Κατηγορίες Σεξουαλικών Δυσλειτουργιών & Επιπολασμός

Άνδρας

- Στυτική Δυσλειτουργία (55%)
- Πρόωρη Εκσπερμάτιση (25%)
- Καθυστερημένη-Ανεσταλμένη Εκσπερμάτιση (11%)
- Διαταραχή Υποτονικής Σεξουαλικής Επιθυμίας (9%)

Γυναίκα

- Διαταραχή Σεξουαλικού Ενδιαφέροντος / Διέγερσης (40%)
- Γυναικεία Οργασμική Διαταραχή (32%)
- Άλγος Πυέλου / Γεννητικών Οργάνων / Διαταραχή Διείσδυσης (28%):
Δυσπαρέυνια
Κολεόσπασμος

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®)*. American Psychiatric Pub.

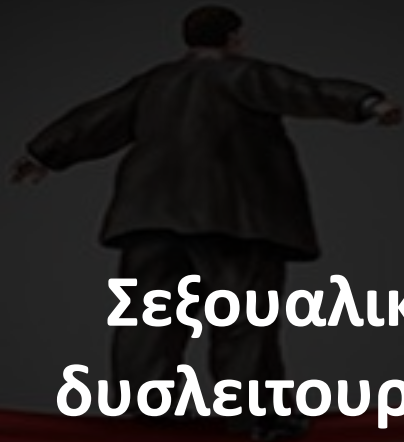


Ι.Ψ.Σ.Υ.

2. Η σεξουαλική δυσλειτουργία ως σύμπτωμα και πρόδρομος παθολογικού νοσήματος



Η σεξουαλική δυσλειτουργία ως σύμπτωμα παθολογικού νοσήματος



Σεξουαλικές
δυσλειτουργίες

- Διαβήτης
- Καρδιαγγειακά
- Δυσλιπιδαιμία
- Υπέρταση
- Αθηροσκλήρωση
- Υπογοναδισμός
- Καρκίνος
- Παχυσαρκία

Δυσλειτουργία
συστημάτων:



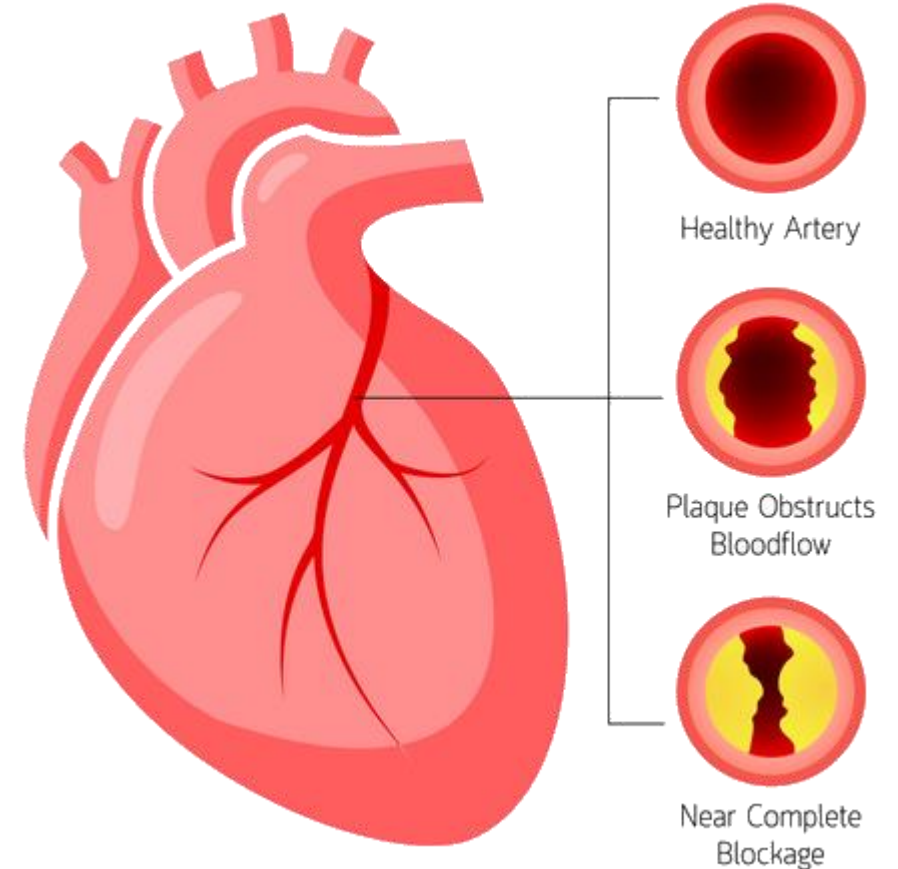
- Ενδοθηλιακό
- Αιμοδυναμικό
- Ορμονικό
- Νευρογενές

**Μπορεί μια σεξουαλική δυσλειτουργία
να αποτελεί πρόδρομο
για κάποιο νόσημα παθολογίας;**

Η στυτική δυσλειτουργία προγνωστικός παράγοντας για την εμφάνιση στεφανιαίας νόσου

1 στους 5 άντρες με στυτική δυσλειτουργία αγγειακής αιτιολογίας έχουν σιωπηρή στεφανιαία νόσο - χωρίς συμπτωματολογία και μέσα στα επόμενα τρία χρόνια θα υποστούν ένα καρδιακό επεισόδιο.

Μετανάλυση 12 ερευνών με περισσότερους από 36.000 άνδρες ανέδειξε την στυτική δυσλειτουργία ως ανεξάρτητο προγνωστικό παράγοντα στεφανιαίας νόσου.



Charalambos Vlachopoulos, Konstantinos Aznaouridis, Nikolaos Ioakeimidis, Konstantinos Rokkas, Carmen Vasiliadou, Nikolaos Alexopoulos, Elli Stefanadi, Athanasios Askitis, Christodoulos Stefanadis (2006). Unfavourable endothelial and inflammatory state in erectile dysfunction patients with or without coronary artery disease. *European heart journal*, 27(22), 2640-2648.

Hackett, G., Krychman, M., Baldwin, D., Bennett, N., El-Zawahry, A., Graziottin, A., ... & Incrocci, L. (2016). Coronary heart disease, diabetes, and sexuality in men. *The Journal of Sexual Medicine*, 13(6), 887-904.

Στυτική Δυσλειτουργία (Σ.Δ.), προδιαβήτης και Διαβήτης τύπου II

N= 231.523 (3.131 με Στυτική Δυσλειτουργία-Σ.Δ.)
Ηλικιακό εύρος: 18-40 ετών

Αποτελέσματα

- 8,1% των ανδρών με Σ.Δ. εμφάνισαν προδιαβήτη ή Διαβήτη τύπου II στα επόμενα 2 χρόνια μετά την διάγνωση με Σ.Δ., συγκριτικά με το 3,2% των ανδρών που δεν είχαν Σ.Δ.
- Το 1/3 διαγνώστηκε με προδιαβήτη/Διαβήτη τύπου II την ίδια μέρα που έλαβε και την διάγνωση με Σ.Δ.
- 75% διαγνώστηκαν με προδιαβήτη/Διαβήτη τύπου II μέσα σε ένα χρόνο μετά την διάγνωση με Σ.Δ.



Tucker J et al (2023). Erectile dysfunction associated with undiagnosed prediabetes and type 2 diabetes in young adult males: A retrospective cohort study. Preventive Medicine


Στυτική Δυσλειτουργία (Σ.Δ.), προδιαβήτης και Διαβήτης τύπου II

N= 231.523 (3.131 με Στυτική Δυσλειτουργία-Σ.Δ.)

Ηλικιακό εύρος: 18-40 ετών

Αποτελέσματα

- 8,1% των ανδρών με Σ.Δ. εμφάνισαν προδιαβήτη ή Διαβήτη τύπου II στα επόμενα 2 χρόνια μετά την διάγνωση με Σ.Δ., συγκριτικά με το 3,2% των ανδρών που δεν είχαν Σ.Δ.
- Το 1/3 διαγνώστηκε με προδιαβήτη/Διαβήτη τύπου II την ίδια μέρα που έλαβε και την διάγνωση με Σ.Δ.
- 75% διαγνώστηκαν με προδιαβήτη/Διαβήτη τύπου II μέσα σε ένα χρόνο μετά την διάγνωση με Σ.Δ.



Οι άνδρες με Σ.Δ. είχαν χαμηλότερα επίπεδα τεστοστερόνης, ήταν παχύσαρκοι, κάπνιζαν και έπιναν αλκοόλ σε μεγαλύτερο ποσοστό σε σύγκριση με εκείνους χωρίς Σ.Δ.

Tucker J et al (2023). Erectile dysfunction associated with undiagnosed prediabetes and type 2 diabetes in young adult males: A retrospective cohort study. Preventive Medicine



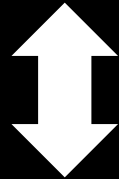
Τι θα γίνει;
Θα μείνουμε
στο ένα;

Σεξουαλικές Δυσλειτουργίες, Υπογοναδισμός & Μεταβολικό Σύνδρομο

Ο υπογοναδισμός έχει συσχετιστεί με:

- Μειωμένη σεξουαλική επιθυμία
- Στυτική δυσλειτουργία
- Καθυστερημένη εκσπερμάτιση

Η ανεπάρκεια τεστοστερόνης έχει αποδειχθεί κλινικά πως αποτελεί παράγοντα κινδύνου για την εμφάνιση μεταβολικού συνδρόμου.



Ο υπογοναδισμός είναι 5-7 φορές πιο πιθανό να εμφανιστεί σε άνδρες με μεταβολικό σύνδρομο.



**Στεφανιαία
νόσος**

**Σεξουαλικές
Δυσλειτουργίες**

**Σακχαρώδης
Διαβήτης**

Κατάθλιψη

**Το 51.2% των ατόμων
με ψυχιατρικές διαταραχές
έχουν τουλάχιστον μία
σεξουαλική δυσλειτουργία**

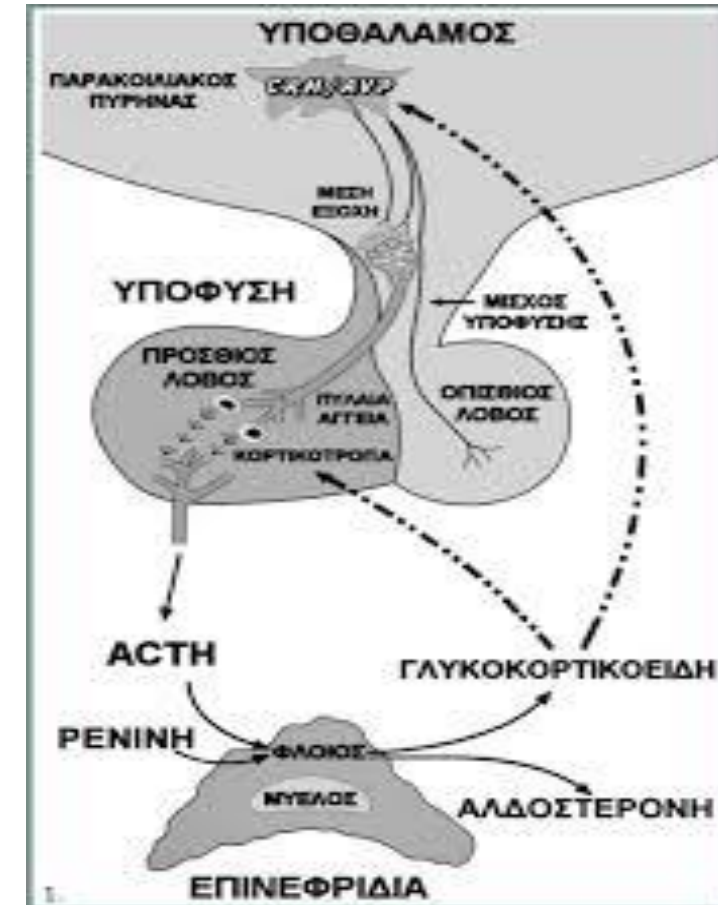
Nouwen, A. et al.(2019). Longitudinal associations between depression and diabetes complications: A systematic review and meta-analysis. *Diabetic Medicine*.

Abdelatti, S. I., et al. (2020). Sexual dysfunctions in a sample of male psychiatric patients compared to medically ill patients. *Middle East Current Psychiatry*.

Σεξουαλικές Δυσλειτουργίες και Μεταβολικό Σύνδρομο (Μ.Σ.): ο ρόλος του άγχους

Το 30% των ατόμων με Αγχώδεις Διαταραχές εμφανίζουν τουλάχιστον μία Σεξουαλική Δυσλειτουργία.

Η έκθεση σε υψηλά επίπεδα άγχους οδηγεί σε απορρύθμιση του άξονα υποθαλάμου-υπόφυσης-επινεφριδίων, συμβάλλοντας στην εμφάνιση Μ.Σ., διαμέσου του μη ισορροπημένου μεταβολισμού λιπιδίων και υδατανθράκων.



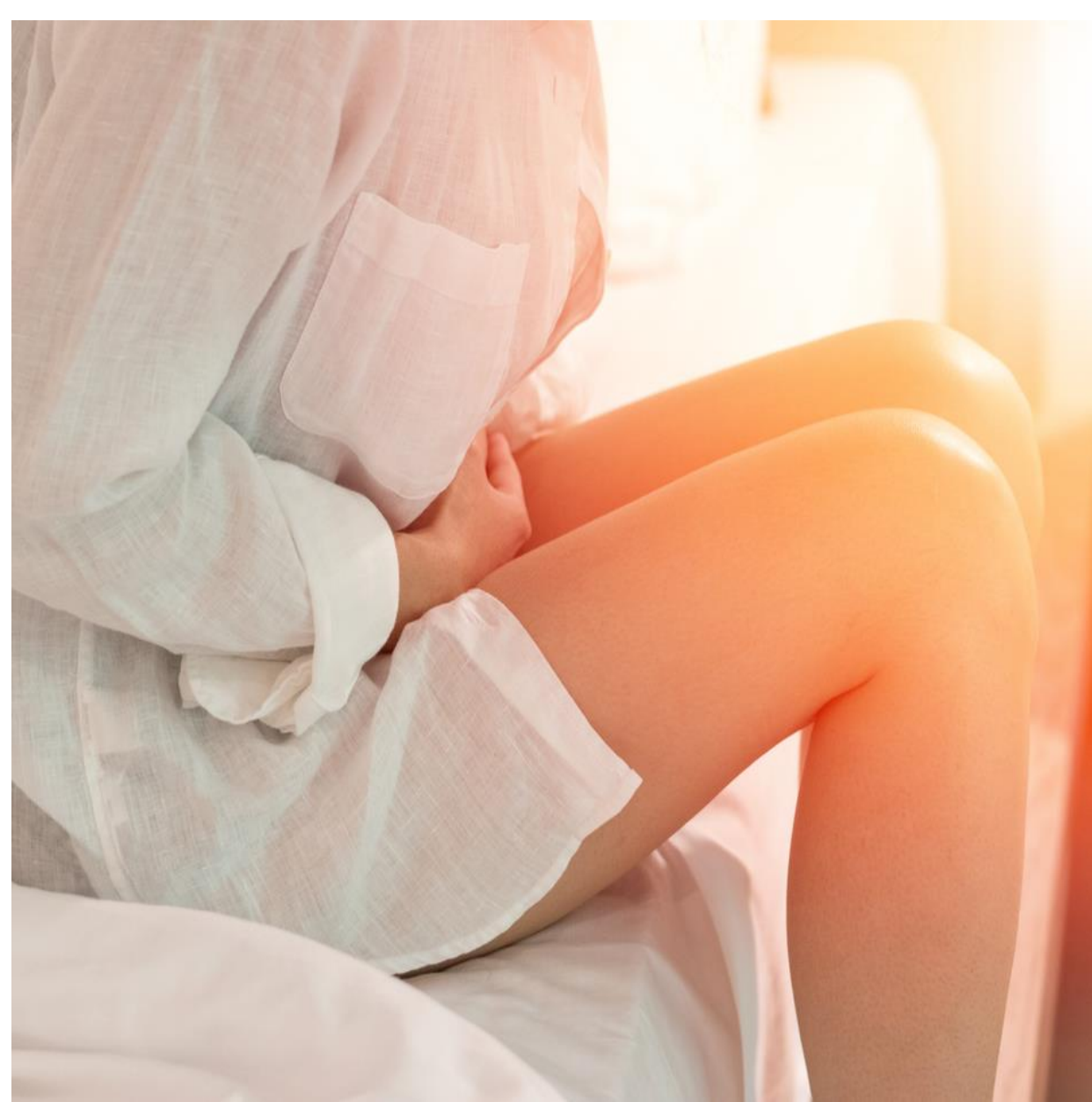
Pozza, A., et al. (2020). Sexual dysfunction and satisfaction in obsessive compulsive disorder: protocol for a systematic review and meta-analysis. *Systematic Reviews*.

Shpakov, A. O., Derkach, K. V., & Berstein, L. M. (2015). Brain signaling systems in the type 2 diabetes and metabolic syndrome: promising target to treat and prevent these diseases. *Future science OA*, 1(3).

Ο πόνος στη γυναίκα κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής επαφής ως σύμπτωμα:

- **Ενδομητρίωσης**
- **Ινομυωμάτων**
- **Κύστεων των ωοθηκών**
- **Λοιμώξεων του κατώτερου
γεννητικού συστήματος**
- **Δερματικών παθήσεων**
- **Μυοσκελετικών παθήσεων**
- **Ινομυαλγίας**

Sorensen J, Bautista KE, Lamvu G, Feranec J. (2018) Evaluation and Treatment of Female Sexual Pain: A Clinical Review. Cureus.



Dridi, D. et al. (2022). Comparing the impact of endometriosis vs. fibroids on women's psychological and physical health, and sexual function: a case-control study. Human Reproduction

Υποξία, δυσπαρεύνια και χρόνιος πόνος

N= 62 (31 με δυσπαρεύνια)

M.O. ηλ.: 40 έτη

- **Πραγματοποιήθηκε παλμική οξυμετρία στην περιοχή του περινέου και στις δυο ομάδες.**
- **Τα αποτελέσματα έδειξαν σημαντικά μειωμένα επίπεδα SpO₂ στις γυναίκες με δυσπαρεύνια.**




Hurt, K., Zahalka, F., Zikan, M., Rackova, J., Rakovicova, I., Rakovic, J., & Halad, M. (2023). Hypoxia as a potential cause of dyspareunia. Plos one.

Υποξία, δυσπαρεύνια και χρόνιος πόνος

N= 62 (31 με δυσπαρεύνια)

M.O. ηλ.: 40 έτη

- Πραγματοποιήθηκε παλμική οξυμετρία στην περιοχή του περινέου και στις δυο ομάδες.
- Τα αποτελέσματα έδειξαν σημαντικά μειωμένα επίπεδα SpO₂ στις γυναίκες με δυσπαρεύνια.



Η υποξία στους μυς του περινέου μπορεί να προκαλέσει μυϊκές μεταβολές, οδηγώντας σε χρόνιο πυελικό πόνο.

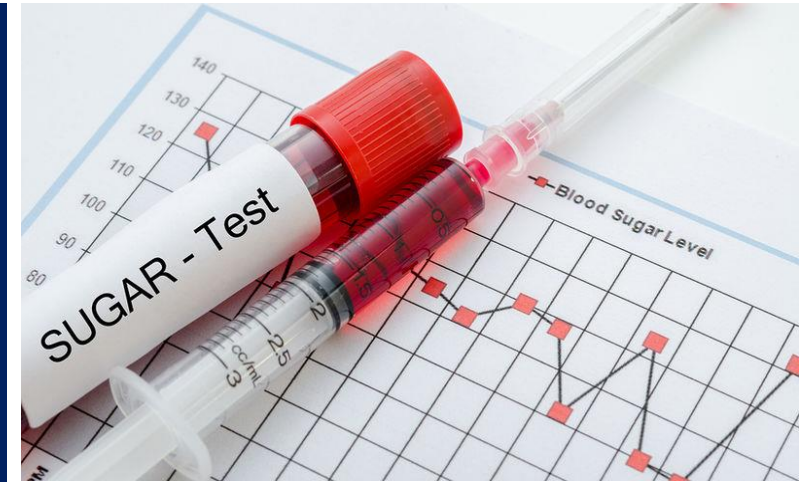
Hurt, K., Zahalka, F., Zikan, M., Rackova, J., Rakovicova, I., Rakovic, J., & Halad, M. (2023). Hypoxia as a potential cause of dyspareunia. Plos one.

Άλγος πυέλου/γεννητικών οργάνων και Σακχαρώδης Διαβήτης

Πόνος κατά τη σεξουαλική επαφή με ξηρότητα αποτελεί πιθανή ένδειξη Σακχαρώδους Διαβήτη.



Η νευροτοξική επίδραση της υπεργλυκαιμίας προκαλεί αφυδάτωση των βλεννογόνων στον κόλπο.



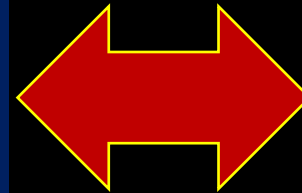
3. Κλινική αξιολόγηση του ατόμου με σεξουαλική δυσλειτουργία

Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες

- Συνθήκες ζωής (πχ οικονομική κατάσταση, επάγγελμα)
- Τρόπος ζωής (πχ κάπνισμα, αλκοόλ)
- Ψυχιατρικό ιστορικό
- Σεξουαλικό ιστορικό
- Τρέχον σεξουαλικό αίτημα

Οργανικοί παράγοντες

- Ιατρικό ιστορικό
- Κλινικές εξετάσεις της λειτουργίας των γονάδων, της αγγειακής επάρκειας, της νευρολογικής ακεραιότητας και της φυσιολογίας των γεννητικών οργάνων
- Αιματολογικές-ορμονολογικές εξετάσεις



Patient Medical History

Patient Name : _____
Date of Birth : _____
Preferred email : _____
Address : _____ Age : _____
Home Phone : _____ Date of Visit : _____
Social Security Number : _____
Emergency Contact (Name) : _____
Spouse/Significant Other : _____
Primary Insurance Carrier : _____
 Single Married Divorced
 Separated Domestic Partner

Personal Medical History : Have you ever had any of the following conditions?
 Anemia
 Arthritis
 Asthma
 Cancer
 Chronic Obstructive Pulmonary Disease
 Clotting Disorders
 Congestive Heart Failure
 Depression
 Diabetes
 Emphysema
 Heart Disease
 High Blood Pressure
 Kidney Disease
 Liver Disease
 Lung Disease
 Menstrual Problems
 Osteoporosis
 Parkinson's Disease
 Rheumatoid Arthritis
 Stroke
 Thyroid Disease
 Ulcerative Colitis
 Varicose Veins
 Vision Problems
 Other (Specify) _____

**Η σεξουαλικότητα του ασθενούς,
μας προκαλεί και προσκαλεί!**



Σας ευχαριστώ πολύ!



**"Το σεξ είναι ζωή
και
ο έρωτας δικαίωμα"**

Θάνος Ασκητής, 1987



Κάλεσε στη

Συμβουλευτική Γραμμή Σεξουαλικής Υγείας

210 - 7.79.79.79

Δευτέρα έως Παρασκευή

11:00-14:00 & 16:00-17:00

Μίλα για το πρόβλημα σου ...

Μάθε πως μπορείς να βρεις λύση και

διεκδίκησέ την τώρα...

